



Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
održivog razvoja i razvoja sjevera

Adresa: Cetinjski put bb
81000 Podgorica, Crna Gora

P R E D L O G

PREDLOG OSNOVE ZA ZAKLJUČIVANJE PROJEKTOG SPORAZUMA IZMEĐU ORGANIZACIJE UJEDINJENIH NACIJA ZA HRANU I POLJOPRIVREDU (FAO) I CRNE GORE

Podgorica, septembar 2025. godine

I USTAVNI OSNOV ZA ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

Ustavni osnov za zaključivanje Projektnog sporazuma između Organizacije Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu (FAO) i Crne Gore, sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

Ovi ustavni principi omogućavaju Crnoj Gori da se obaveže na međunarodne sporazume i finansijske instrumente koji podržavaju projekte u oblasti zaštite životne sredine i klimatskih promjena.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA FAO

Crna Gora je članica Organizacije Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu (FAO – Food and Agriculture Organization of the United Nations) od 2006. godine, nakon što je stekla nezavisnost. Tačnije, Crna Gora je pristupila FAO-u 2007. godine, ubrzo nakon što je stekla nezavisnost.

Predmetni projekat ima veliki značaj jer obezbjeđuje osnovu za prikupljanje i validaciju podataka iz sektora šumarstva, što direktno utiče na održivo upravljanje najvrednijim prirodnim resursom Crne Gore (šume i šumsko zemljište pokrivaju oko 70% teritorije zemlje). Takođe, rezultati projekta doprinijeće izvještavanju u skladu sa međunarodnim obavezama Crne Gore u oblasti emisija gasova sa efektom staklene bašte, kao i jačanju institucionalnih kapaciteta i unapređenju pristupa kvalitetnim podacima i ključnim informacijama. Time će institucije biti bolje opremljene da privuku investicije, pripreme i sprovedu politike i mjere za smanjenje emisija, te unaprijede otpornost na klimatske promjene.

Vrijednost projekta iznosi 995,542 USD i odobren je od strane Zelenog klimatskog fonda u formi granta. FAO, kao akreditovana međunarodna organizacija i jedan od najvećih globalnih korisnika ZKF-a, definisan je kao Delivery Partner i ima odgovornost za implementaciju ovog projekta, uključujući finansijsko upravljanje, nabavke, praćenje i izvještavanje, dok će uloga NDA i ostalih državnih institucija biti usmjerena na davanje smjernica i nadzor nad implementacijom.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Potpisivanjem ovog sporazuma nastaviće se uspješna saradnja između Vlade Crne Gore i FAO-a, a omogućiće se i korišćenje odobrenih grant sredstava za realizaciju projektnih aktivnosti koje su od velikog nacionalnog značaja. Nacionalna inventura šuma u Crnoj Gori nije sprovedena od 2010. godine, što predstavlja ozbiljan izazov za odgovorno upravljanje šumskim resursima. Redovna inventarizacija je od ključnog značaja za prikupljanje tačnih i ažuriranih podataka o stanju šuma, što direktno utiče na planiranje, zaštitu, očuvanje biodiverziteta i održivo korišćenje šumskih ekosistema. Bez pouzdanih informacija, nije moguće donositi efikasne politike ni pratiti doprinos šuma u borbi protiv klimatskih promjena.

Imajući u vidu sve navedeno, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevernog regiona predlaže da se pristupi potpisivanju Projektnog sporazuma, kako bi se omogućio početak implementacije projekta, a u tom cilju se imenuje ministar ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, da u ime Crne Gore potpiše navedeni Projektni sporazum.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI I BITNI ELEMENTI UGOVORA

Nacrt sporazuma dostavljen od strane Organizacije Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu (FAO) je tipski ugovor koji su potpisale sve države članice. Tekst Projektnog sporazuma usaglašen je diplomatskim putem.

Važni elementi sporazuma se odnose na oblast djelovanja, načina finansiranja kao i načina korišćenja finansijskih sredstava.

Projektni sporazum se odnosi na projekat odobren i finansiran od strane Zelenog klimatskog fonda (ZKF), pod nazivom "Unapređenje strateških okvira za AFOLU sektore i podrška pokretanju druge Nacionalne inventure šuma u Crnoj Gori" a koji će spovoditi Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih Nacija (FAO), u kapacitetu akreditovane agencije od strane ZKF.

Zeleni klimatski fond (ZKF) predstavlja globalni mehanizam finansiranja uspostavljen u okviru Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama (UNFCCC), sa ciljem podrške zemljama u razvoju u sprovođenju mjera prilagođavanja i ublažavanja klimatskih promjena.

Projekat na koji se odnosi potpisivanje ovog Projektnog sporazuma kandidovan je od strane Vlade Crne Gore i Nacionalne kontakt tačke (National Designated Authority-NDA) za Zeleni Klimatski Fond. Proces konsultacija i izrade projektnog dokumenta započet je 2024. godine i trajao je godinu dana, do njegovog konačnog odobrenja. U izradi dokumenta i konsultacijama učestvovala su sva relevantna ministarstva i agencije, koji će ujedno biti korisnici projekta. Proces za razvoj projekat koji je kandidovan iniciran je od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, s obzirom na to da se dio njegovih komponenti nalazi u okviru nadležnosti tog ministarstva.

V PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE UGOVORA I NAČIN NJIHOVOG OBEZBEĐENJA

Predmetni sporazum ne predviđa finansijska sredstva koja se obezbjeđuju iz budžeta.

VI STAVOVI I MIŠLJENJE ZAINTERESOVANIH ORGANA

Mišljenje nadležnih ministarstva biće priloženo kao sastavni dio Osnove.

VII POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje Projektnog sporazuma između Organizacije Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu (FAO) i Crne Gore ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

VIII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE I PREDRAČUN TROŠKOVA ZA NJEN RAD

Ovaj Sporazum će biti usaglašavan elektronskim putem i diplomatskim kanalima.



**Food and Agriculture Organization
of the United Nations**

PROGRAM SARADNJE FAO/VLADA

SPORAZUM O PROJEKTU

1. (a) Na zahtjev Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: "Vlada"), a u sklopu okvira svog sporazuma sa Zelenim klimatskim fondom (u daljem tekstu "Resursni partner"), Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija (eng.skraćenica FAO) će obezbijediti podršku za realizaciju sledećeg Projekta.

Naziv projekta: *Unapređenje strateških okvira za AFOLU sektore i podrška pokretanju druge Nacionalne inventure šuma u Crnoj Gori*

Simbol projekta: GCP /MNE/005/GCR

(b) Ovim Sporazumom o projektu se definišu osnovni uslovi pod kojima će FAO obezbijediti podršku Vladi u implementaciji Projekta.

(c) Detaljan opis Projekta, uključujući i pozadinu projekta, opravdanost, okvir, budžet, načine implementacije i upravljanja projektom, kao i nadzor, praćenje, upravljanje informacijama i izveštavanje, nalazi se u priloženom Projektom dokumentu.

2. Ostvarivanje ciljeva definisanih Projektom predstavlja zajedničku obavezu Vlade i FAO.

OBAVEZE FAO

3. FAO će biti odgovoran za obezbjeđivanje podrške na način predviđen projektnim dokumentom, sa dužnom pažnjom i efikasnošću. Vlada i FAO će se konsultovati po pitanju svih aspekata Projekta.

4. Podrška u okviru Projekta biće obezbijeđena Vladi ili subjektu definisanom u Projektu, a ista će se obezbijediti i primiti: (i) u skladu sa relevantnim odlukama Upravljačkih tijela FAO, kao i u skladu sa njegovim konstitucionalnim i budžetskim odredbama; i (ii) uz uslov da FAO prethodno primi neophodni doprinos od strane Resursnog partnera. FAO vrši raspodjelu finansijskih sredstava od Resursnog partnera u skladu sa svojim regulativama, pravilima i politikama. Svi finansijski računi i izvještaji se izražavaju u američkim dolarima i podliježu isključivo internim i eksternim revizorskim postupcima, utvrđenim finansijskim propisima, pravilima i direktivama FAO.

5. Obaveze FAO u pogledu upravljanja finansijskim sredstvima i realizacije Projekta su kao što su definisane u Projektnom dokumentu. FAO može, u dogovoru sa Vladom, da implementira komponente projekta preko partnera identifikovanih u skladu sa FAO procedurama. Primarna odgovornost partnera će biti prvenstveno ostvarenje konkretnih projektnih rezultata i aktivnosti, u skladu sa sopstvenim pravilima i propisima, uz obavezni nadzor i kontrolu od strane FAO, uključujući i reviziju.

6. Podrška u okviru Projekta koju FAO direktno obezbjeđuje, uključujući i servise tehničke podrške i/ili usluge nadzora i praćenja, sprovodi se u skladu sa FAO regulativama, pravilima i politikama, uključujući i regrutovanje, putovanje, plate i naknade za nacionalno i međunarodno osoblje koje FAO angažuje, nabavku usluga, robe i opreme i podugovaranje. Kandidature viših članova međunarodnog tehničkog osoblja koje FAO angažuje biće podnešene Vladi na saglasnost u skladu sa FAO procedurama.

7. Oprema koju FAO nabavi ostaje u vlasništvu FAO tokom trajanja Projekta. Vlada će osigurati bezbjedno čuvanje opreme koja joj je povjerena pre završetka Projekta. FAO će u dogovoru sa Vladom i Resursnim partnerom odrediti krajnje odredište opreme nabavljene u sklopu ovog Projekta.

OBAVEZE VLADE

8. U cilju brze i efikasne realizacije ovog Projekta, Vlada će staviti na raspolaganje FAO, njegovom osoblju i svim drugim licima koja pružaju usluge u ime FAO, neophodna sredstva, uključujući:

- i) brzo izdavanje svih potrebnih viza i dozvola, bez nadoknade;
- ii) sve dozvole koje su potrebne za uvoz i, gdje je to primjenjivo, kasniji izvoz, opreme, materijala i robe koji će se koristiti u vezi sa Projektom, i oslobađanje od obaveze plaćanja carine i ostalih dažbina i naknada po osnovu uvoza ili izvoza;
- iii) oslobađanje od obaveze plaćanja poreza na prodaju ili ostalih poreza na lokalnu kupovinu opreme, materijala i robe koji će se koristiti u vezi sa Projektom;
- iv) sve dozvole potrebne za uvoz imovine koja pripada ili je namijenjena za lično korišćenje FAO osoblja ili ostalih lica koja pružaju usluge u ime FAO, kao i za kasniji izvoz takve imovine; i
- v) brzo carinjenje opreme, materijala, robe i imovine iz podstavova (ii) i (iv).

9. Vlada će primjenjivati prema FAO, njegovoj imovini, finansijskim i drugim sredstvima, njegovim zvaničnicima i svim ostalim licima koja pružaju usluge u njegovo ime u vezi sa Projektom: (i) odredbe Konvencije o privilegijama i imunitetima specijalizovanih agencija; i (ii) devizni kurs Ujedinjenih nacija. Lica koja pružaju usluge u ime FAO obuhvataju sve organizacije, firme i ostale subjekte koje FAO može da imenuje kao učesnike na realizaciji Projekta.

10. Vlada će biti odgovorna za rješavanje svih potraživanja koja treća lica mogu podnijeti protiv FAO, njegovog osoblja ili ostalih lica koja pružaju usluge u njegovo ime, u vezi sa Projektom, i zaštititi ih od odgovornosti u pogledu bilo kakvog potraživanja ili odgovornosti koje nastanu u vezi sa Projektom, osim kada se Vlada i FAO ne saglase da su takva potraživanja nastala usljed krajnje nepažnje ili namjernog nedoličnog ponašanja tih lica.

11. Vlada će biti odgovorna za angažovanje, plate, naknade i mjere socijalnog osiguranja svog nacionalnog osoblja raspoređenog na Projektu. Vlada će takođe obezbijediti, kada i kako to bude potrebno za Projekat, sredstva i robu navedene u Projektom dokumentu. Vlada će obezbijediti osoblju FAO, Resursnom partneru i licima koja deluju u njihovo ime pristup projektnim kancelarijama i lokalitetima i svim materijalima ili dokumentaciji koji se odnose na Projekat, i pružiti sve relevantne informacije tom osoblju ili licima.

IZVJEŠTAVANJE

12. FAO će podnositi izvještaje Vladi (i Resursnom partneru) prema dinamici iz projektnog dokumenta.

13. Vlada je saglasna da FAO može da distribuira informacije poput opisa projekta i ciljeva i rezultata, za potrebe informisanja ili edukacije javnosti. Pravo na zaštitu patenta, autorska prava i sva ostala prava na intelektualnu svojinu nad materijalima ili nalazima koji nastanu kroz podršku FAO ovom Projektu pripadaće FAO. FAO ovim putem daje Vladi neekskluzivnu dozvolu bez obaveze plaćanja autorske naknade da koristi, objavi, prevede i distribuira privatno ili javno sve materijale i nalaze unutar zemlje u nekomercijalne svrhe. U skladu sa zahtjevima nekih Resursnih partnera, FAO zadržava pravo da objavi informacije i izvještaje u javnom domenu.

ZAVRŠNE ODREDBE

14. Bilo kakav spor ili neslaganje koji mogu da se jave iz ili u vezi sa Projektom ili ovim Sporazumom o projektu rješavaće se sporazumno, putem konsultacija ili putem drugih takvih sredstava kako je to dogovoreno između Vlade i FAO.

15. Ništa u ili vezano za bilo koju odredbu ovog Sporazuma o projektu ili Projektom dokumenta ili projektnih aktivnosti se neće tumačiti kao: (i) odricanje FAO od privilegija ili imuniteta; (ii) da FAO prihvata da se na njega mogu primjenjivati zakoni bilo koje zemlje; i (iii) da FAO prihvata nadležnost sudova bilo koje zemlje u sporovima koji mogu da nastanu iz aktivnosti podrške u okviru Projekta.

16. Ovaj Sporazum o projektu može se dopuniti ili raskinuti putem međusobne pismene saglasnosti. Raskid stupa na snagu šezdeset dana nakon što jedna strana primi pismeno obavještenje od druge strane. U slučaju raskida, obaveze koje su strane preuzele u skladu sa ovim Sporazumom o projektu će ostati na snazi nakon raskida u obimu neophodnom za propisno zaključenje aktivnosti, i za povlačenje osoblja, sredstava i imovine FAO.

17. Ovaj Sporazum o projektu stupa na snagu nakon njegovog potpisivanja od strane propisno ovlašćenih predstavnika obje strane.

U ime:
Vlade Crne Gore

Ime: Damjan Ćulafić

Titula: Ministar, Ministarstvo ekologije, održivog
razvoja i razvoja sjevera

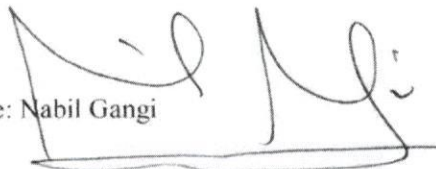
Datum:

Prilozi:

Projektni dokument odobren od strane Zelenog klimatskog fonda
Pismo obavještenja o Obavještenju o odobrenju Zelenog klimatskog fonda

U ime:
Organizacije Ujedinjenih nacija za hranu i
poljoprivredu

Ime: Nabil Gangi



Titula: de facto Šef FAO Kancelarije Crna
Gora, Zamjenik regionalnog predstavnika
FAO za Evropu i Centralnu Aziju

Datum: